

момиче да се омъжи за “нециганин” (“гадже”), то санкциите спрямо него са жестоки – собственото семейство го изолира и прекъсва контакти с него, то вече не е част от циганската общност¹⁵¹. Информаторка от локално подразделение на “рударите” в с. Орловец (Великотърновско) потвърждава това – “Не се разрешава наше момиче да се жени за турчин, мюсюлманин. Ако у нас се случи това, ще ги махна от къщи, и момичето също”.

Стремежът да се спазва групова ендогамия, характерен за повечето цигански групи, ограничава брачния избор в рамките на съответната група. Това обаче не означава локална ограниченост. Напротив, изхождайки от друго неписано, но строго съблюдавано правило – забрана за сключване на брак между роднини – родителите често пъти търсят булка за своя син от други родове на същата група, локализирани в различни, често пъти отдалечени региони. За улеснение при търсенето на подходящия брачен партньор ежегодно се организират традиционни срещи на групите. Познатите и днес “пазари на булки” при “тракийските калайджии” играят ролята на средища за уговаряне на евентуален брак между представители на груповата общност. При “кардарашите”, които изключително много държат на груповата ендогамия, такава роля играят ежегодните срещи, които се правят обикновено на Гергьовден – един от най-почитаните в общността празници. Събирането по това време на годината не е случайно и очевидно е останала традиция от чергарския период на групата. По време на интервюта по-възрастни информатори си спомниха за разказите на техните баби и дядовци от преди 50–60 години. Традиционно цялата група, състояща се от няколко табора от по 12–15 рода, се е събирала в края на пролетта в землището на плевенското село Обнова. Тогава са си разпределяли районите, в които ще чергарства всеки табор, и в същото време са използвали събирането за сгледа и за договаряне на евентуални женитби.

Освен груповата ендогамия ограничение при избора на брачен партньор поставя и споменатата по-горе забрана да се сключва брак между роднини. Като цяло в циганската общност се изключва женитба до трети братовчеди. Това правило се поддържа с редица тра-

---

¹⁵¹ **Тонг, Д.** Циганите. Интердисциплинарна антология. С., 2003, с. 242.